

POZÝVAME VŠETKÝCH NA
VII. ROČNÍK
NOČNEJ SÚŤAŽE
HASIČOV

O PUTOVNÝ POHÁR STAROSTU OBCE BANKA
V SOBOTU 18.6.2011
FUTBALOVÉ IHRIŠKO BANKA.
ZAČIATOK O 21.00 HOD.
PRÍDTE POVZBUDIŤ DOMÁCE DRUŽSTVO !

Na summite v Rio de Janeiro v roku 1992 sa prijal aj Rámcový dohovor o zmene klímy (ďalej len Dohovor). Dokument, ktorého cieľom bolo stabilizovať skleníkové plyny na úrovni, ktorá nebude vyvolávať ďalšie nepriaznivé klimatické zmeny a nebude zhoršovať skleníkový efekt atmosféry.

O čo ide? O podobný jav ako v skleníkoch, len s tým rozdielom, že funkciu skla preberajú skleníkové plyny – vodná para, ktorá vzniká prirodzeným kolobehom vody v prírode, oxid uhličitý, metán, oxid dusný a pod. Tie prepúšťajú krátkovlnné slnečné žiarenie, ktoré zahrieva zemský povrch. Infračervené žiarenie, ktoré vyžaruje zemský povrch, zachytávajú a čiastočne späťne odrážajú z zemskému povrchu. Zosilňovanie skleníkového efektu spôsobuje otepľovanie atmosféry. Priemerná teplota prizemnej atmosféry je vďaka tomu o 3,3 stupňov Celzia vyššia, ako bola bez skleníkových plynov. A tak odborníci už niekoľko rokov bijú na poplach. Prognózy sú katastrofické: hladiny oceánov stúpnu tak, že zalejú niektoré ostrovné štáty a pobrežia v mnohých krajinách sveta. Budú sa rozširovať púšte, budú pribúdať prírodné katastrofy. Morská voda prenikne do poľnohospodárskej krajiny a zdrojov sladkej vody. Môže ich kontaminovať.

Napriek tomu však nie všetky krajiny súhlasili s obmedzovaním vypúšťania emisií do ovzdušia. Preto až v roku 1997 v japonskom Kjóte bol prijatý vykonávací protokol (nazvaný Kjótsky protokol) záväzný pre všetky krajiny, ktoré ho podpísali. Do roku 2005 podpísalo Kjótsky protokol 55 štátov sveta. Až keď ho podpísali aj Kanada a Rusko, vstúpil do platnosti. USA – najväčší producent skleníkových plynov – Dohovor nepodpísali, nechceli ohroziť rast svojej ekonomiky.

Európska únia, a teda aj Slovensko ako jej člen, prijaté zmluvné povinnosti plní. Do roku 2012 chce znížiť emisie o 8% a do roku 2020 členské štáty EÚ si dali jednostranný záväzok znížiť emisie skleníkových plynov o 20% oproti roku 1990.

Táto úloha je ťažká, lebo je vedecky dokázané, že molekula oxidu uhličitého zostáva v atmosfére až 50 rokov. Preto je potrebné, aby emisie CO2 začali znižovať všetky, nie iba vyspelé krajiny sveta.

Každý obyvateľ Európy produkuje 11 ton emisií skleníkových plynov ročne. Domácnosti sa podieľajú na približne 16% emisií skleníkových plynov v EÚ. Súkromné autá produkujú asi 10% skleníkových plynov. Hoci Európa je domovom asi 7% svetovej populácie, spotrebuje 20% zdrojov. Kvôli znečisteniu ovzdušia viac než 20 miliónov Európanov trpí chronickými dýchacími problémami.

Keby sa zastavila produkcia skleníkových plynov hoci aj zajtra, výsledky by ľudstvo pocítilo až zhruba o 100 rokov. Ale schladí prostredie transpirujúcimi rastlinami môžeme hoci hneď. Stačí udržať a rozširovať zeleň a prispievať tak k „zavodneniu“ a teda ochladzovaniu krajiny. Jeden strom priemernej veľkosti absorbuje každý rok asi 6 kg CO₂, takže za 40 rokov je to okolo 250 kg CO₂.

Myšlienka na záver: **Obráť svoju tvár k slnku a všetky tieňe padnú za teba. Svet je pekný a stojí za to ňo bojovať.**

Ernest Hemingway
-hh-

Hlásnik obce Banka – mesačník vydáva Obecný úrad Banka.
Redakčná rada: Ján Benka, Mgr. Helena Hrdinová, Mgr. Terézia Janečková,
Mgr. Sylvia Molnárová, Ing. Michal Rusnák a Dušan Slovák.
Uzavierka príspevkov vždy 20-teho v mesiaci. E-mail: hlasník.banka@gmail.com.
Vyhradzuje si právo redakčnej úpravy príspevkov !

Minulý mesiac v Banke:

✂ **SA NARODILI:** Adam Žarnovický, Teodor Vailing

✂ **UZAVRELI SOBAŠ:** Mário Samuhel a Zuzana Borovská,
Ing. Lukáš Dechet a Mgr. Martina Žáková

✂ **OSLÁVILI ŽIVOTNÉ JUBILEUM**

50 rokov: Tatiana Heribanivá, Jarmila Tonkovičová,
Jozef Belan, Pavol Hrnčiar

60 rokov: Vlasta Molnárová, Mária Kostolanská, Daša Šimová,
Ján Toráč, Oldrich Prochádzka, Marián Kobelár

70 rokov: Zuzana Rácová

85 rokov: Amália Prochádzková

Srdečne všetkým blahoželáme !

†ODIŠLI Z NAŠICH RADOV

Eudovít Toráč, Július Valovič

4. mája koncertovala dychová hudba Inovčanka v kúpeľnom pavilóne Harmony. V hodinovom vystúpení prezentovala ľudové piesne zo svojho najnovšieho repertoára. Na koncerte sa zúčastnilo množstvo kúpeľných hostí i náhodne okoloidúcich. Tých zaujali nielen melódie dychovej hudby, ale aj pekné bananské kroje, do ktorých boli odedé speváčky a moderátorka. Vystúpenie Inovčanky uviedla a celý program moderovala Alžbeta Julinyová. Za svoje vystúpenie zožala Inovčanka obrovský potlesk a vďaka publikum si vyžiadalo viackrát prídavok.

Dychovej hudbe Inovčanke patrí úprimné poďakovanie za reprezentáciu obce. Zároveň prajeme jej členom veľa úspechov v ďalšom koncertovaní.

-tj-

Na fotografii Inovčanka na akcii Stavanie mája 2011 v zložení: Lányi, Mitošinka, Raška, Haring, Gašpar, Miškerník, Bielik, Uhrin, sediaci - Garec.

Redakcia

Žiaci ZŠ v krojoch vyzdobili máj stužkami...

Medzi obyvateľmi je akcia obľúbená...

Už tradične pomáhajú stavať máj športovci...

Mesiac máj má množstvo prívlastkov: Kráľ roka, Máj - mesiac lásky, Máj - mesiac prebúdajúceho sa života.

Prvý máj je v občianskom kalendári Sviatkom práce. V kresťanskom je sviatkom sv. Jozefa robotníka, ktorý predstavuje vzor starostlivého otca rodín. Je i prvým dňom najkrajšieho mesiaca v roku a Mariánskeho mesiaca.

Mesiac máj je matkou prírodou už po tisícročia spájaný so vznikom nového života. Je skutočne mesiacom rozkvetu, mesiacom, na ktorý sa viažu mnohé pránostiky a tradície.

Jednou z týchto tradícií je aj stavanie májov a vítanie tohto mesiaca.

V podvečer 28. apríla sa občania obce zišli už po deviatykrát pri sv. Vendelínovi, aby si pripomenuli historický a ľudský odkaz najkrajšieho mesiaca v roku. Rezké melódie dychovej hudby Inovčanky prilákali aj okoloidúcich. Starosta obce prijal všetkých občanov a vyzval odetých v ľudových vyzdobili máj. Po starosta prihovril

MÁJOVÉ OSLAVY V OBCI

žiakov ZŠ krojoch, aby vyzdobení sa k občanom.

Pripomenul, že v minulosti je prameň nášho poznania, a preto z nej treba preberať teraz i v budúcnosti iba to, čo nám prináša radosť a lásku, ktorá víťazí nad nenávisťou. Zdôraznil, že postavením mája v našej obci si i my chceme pripomenúť tento tradičný symbol Slovanov, ktorým prejavovali úctu a lásku k najbližším a tešili sa z prebúdajúcej sa prírody plní nových očakávaní. Nech pohľad na náš máj pripomína jeho vznešený symbol, ktorým je láska a ľudskosť.

Po týchto slovách sa chopili mája naši futbalisti a zdatní občania, ktorí za zvuku fanfár a potlesku prítomných máj postavili. Potom sa už všetci presunuli na futbalové ihrisko, kde pri dychovej hudbe pokračovala zábava a vítanie mája.

Druhú májovú nedeľu prejavujeme úctu a lásku matkám. Matka je vždy svetlom nášho života, najväčšou nádejou, majákom, ktorý nás usmerňuje. Každé dieťa má preto akýsi prirodzený vzťah primknúť sa čo najviac k matke, ktorá zosobňuje nehu, starostlivosť a bezhraničnú lásku.

Každoročne sa pri príležitosti Dňa matiek stretávajú v našej obci matky na spoločnom posedení v kultúrnom dome. Tento rok sa oslavy uskutočnili už 6. mája. V úvode si matky vypočuli z úst starostu slová uznania a vďaky, ktoré im právom patria. Každú matku iste potešil aj kvietok a malé občerstvenie. No najväčšiu radosť urobili svojim mamám deti MŠ. Pripravili pre ne krásny a hodnotný program. Spevom a básňami ďakovali mamám za život, za lásku a starostlivosť. Za program si vyslúžili obrovský potlesk.

Nech kytica vďaky, ktorú svojim vystúpením uvili malí škôlkari, vonia našim mamám po celý rok.

Nech sa i naďalej stretávame v obci pri týchto májových oslavách, pretože sú prejavom lásky, úcty a spolupatričnosti.

Foto: D.Slovák

-tj-

-tj-

Obecný úrad informuje

Obecný úrad d'akuje

Touto cestou obecný úrad d'akuje
žiakom základnej školy za program pri stavaní mája,
športovcom OTJ klubu za pomoc pri stavaní mája a
v neposlednom rade
i DH Inovčanka za príjemné melódie.
*

8.mája sme si pripomenuli
sviatok všetkých mamičiek a babičiek.
Krásnym programom ho spestrili naši najmenší -
detičky z materskej škôlky
pod vedením obetavých a trpezlivých učiteliek.

NAŠA FOTOREPORTÁŽ

ZO DŇA MATIEK

(k článku z prvej strany)

Pernikárka z Banky

Častokrát s údivom pozeráme na výrobky zručných remeselníkov,
pekárov, kuchárov ako i rôznych odborníkov, ktorí sú schopní vykúzliti
výrobky krásne, účelné i na uľahčenie práce. Medzi takých môžeme
zaradiť aj pani Danku Štafenovú, ktorá dokáže vytvoriť a napiecť
z perníka krásne a kvalitné výrobky. Svojimi výrobkami sa už veľakrát

prezentovala v zahraničí.

Z perníka krásny ruženec, ktorý
bol určený pre nastávajúceho
kňaza do Vatikánu, veľké
svadobné dvojsrdce do
Holandska, do Rakúska veľký
domček so záhradou. Ale jej
výrobky už veľmi dobre poznajú
gymnazisti aj v školách u nás
doma, pre ktorých pečie
z perníka maturitné tablá.
Veľakrát sú to požiadavky na
svadbu, alebo na rôzne životné
jubileá i na pracovné oslavy.
Autá, lokomotívy a pod. Pri
prehliadke fotoalbumu sa to

hýrilo veľkou plejádou zhotovených výrobkov a jeden krajší ako druhý.
No nielen výrobky z perníka, ale sú to aj výrobky zo šúpolia, zdobené a
vítané krásne veľkonočné vajíčka. Pri tejto ušľachtilej práci jej veľmi
pomáha manžel Stanislav Štafen. A že je už veľmi známa a populárna, sa
môžeme presvedčiť i tým, že v rámci remesiel chodí reprezentovať
Slovensko v kroji do Čiech so žilinským spolkom „ŽIVENA“ aj so svojou
svokrou. Svoje umenie predvádzajú priamo na výstavách. Svoju zručnosť
podchytila od svojej svokry a vlastnou fantáziou ju už veľakrát aj
predbehla. V jej ďalšej úspešnej práci jej želáme veľa tvorivých
nápadov, aby i naďalej šírila dobré meno Banky a Slovenska.

MR

BOLO NA INTERNETE

Rady do domácnosti

- Zvädnutá petržlenová vňať bude opäť svieža, ak ju poukladáte na tanier, pokropíte studenou vodou a necháte prikrytý tanierom niekoľko hodín.
- Ak potrebujete rýchlo očistiť veľké množstvo cesnaku, namočte ho pred ošúpaním na chvíľu do horúcej vody.
- Tvrdé mäso rýchlejšie zmäkne, ak k nemu pridáme trochu octu.
- Mäso ochránime pred muchami, keď ho obložíme vrstvou cibule.

19. Obec Banka

v 2. polovici 19. stor. - 4. časť
(obyvateľstvo)

Po zrušení poddanstva bolo obyvateľstvo Slovenska v 2. polovici 19. stor. slobodné a naďalej súčasťou Uhorska. V roku 1867 sa Habsburská monarchia pretvorila na dvojštátie Rakúsko – Uhorsko pod spoločným panovníkom Františkom Jozefom I. Zároveň vznikla uhorská vláda, ktorá sa usilovala vytvoriť z obyvateľov Uhorska jednotný národ so spoločným maďarským jazykom.

Banka sa nachádzala v oblasti, kde sa hovorilo slovenským nárečím. Obyvatelia sa väčšinou venovali poľnohospodárstvu a remeslám, takže maďarčinu v bežnom živote ani veľmi nepotrebovali. Maďarsky a nemecky hovorili štátni úradníci, podnikatelia, majitelia a vedúci zamestnanci kúpeľov. Ak teda ambiciózny Slovák chcel urobiť kariéru, tak musel maďarský jazyk ovládať. Radovi obyvatelia sa čiastočne naučili ovládať cudzí jazyk len vtedy, keď to potrebovali. Napríklad, ak sa zamestnali v tunajších kúpeľoch, vykonávali rôzne služby, predávali produkty a pod.

Obyvatelia Banky sa starali hlavne o hospodárske záležitosti. Väčšinou sa zaoberali poľnohospodárstvom a pestovaním hrozna. Každá rodina mala role, ktoré si sama obhospodarovala. Bývalo sa v hlinených prízemných domoch s veľkým hospodárskym

dvorom, stodolou, maštalami a ohradami pre dobytok.

Veľkostatok a istú časť pôdy v Banke vlastnil František Erdődy, ďalšiu časť urbánnici. V roku 1876 uzavreli zmluvu, ktorá sa týkala rozdelenia pozemkov v chotári Banky. Za urbánnikov ju podpísali: richtár Pavol Petrik, Ján Šnajdar, Juraj Gábriš, Jozef Stanek, Jozef Batník, Jozef Stečánik, Juraj Stolárik, Jozef

HISTÓRIA BANKY

Gašpar, Michal Šebo, Michal Dubovský, Ján Gašpar, Martin Rusnák, Štefan Sýkora, Michal Rusnák, Ján Paulík, Martin Samuhel, Adam Pisárik, Ján Drahovský, Fábek Neuman, Ondrej Chalás, Michal Šebo, Ján Hrnčár, Jozef Rusnák, Štefan Gašpar, Juraj Šebo, Martin Stankovič, Michal Hanus, Martin Volár, Jozef Moravčík, Michal Gašpar, Michal Paulík, Juraj Rybárik, Juraj Jánoška, Štefan Julíny, Ján Julíny, Martin Dupa, Ján Šnajdar ml., Štefan Valko, Štefan Chalás, Martin Chalás, Ján Chalás, Jozef Šebo, Michal Vetrík, Štefan Rusnák, Pavel Menyhart, Ján Tallady, Juraj Gábriš, Štefan Moravčík a Michal Nedelka.

Čo sa ešte udialo v živote obyvateľov Banky v 2. polovici 19.storočia? V roku 1867 vznikla v obci samostatná rímsko – katolícka ľudová škola. Pre tento účel bol postavený malý objekt, ktorý mal iba jednu učebňu a byt

pre učiteľa.

Vlastnú faru Banka nemala a bola pobočkou moravianskej fary. Bohoslužby v tunajšom Kostole sv. Martina a ďalšie cirkevné obrady vykonával moraviansky farár.

V tých časoch bol v Banke postavený pomník sv. Vendelína, ktorý bol považovaný za ochrancu obce (jeho sviatok pripadá na 20. okt.). Z toho obdobia pochádza aj socha Preblahoslavennej Panny Márie Lurdskej, ktorá je v súčasnosti umiestnená v jaskyni pri kostole (jej sviatok pripadá na 11. febr.).

Obyvatel'ov Banky postihovali aj rôzne nešťastia v dôsledku nízkej civilizačnej úrovne vtedajšej spoločnosti. Hygiena bola slabá, nemocnice tu ešte neboli, voda v studniach sa mohla ľahko znečistiť. Objavovali sa rôzne epidémie. Cholera sa v tomto regióne vyskytla v rokoch 1866 a 1873 a vyžiadala si aj ľudské obete.

Ochranné hrádze pred povodňami ešte neboli vybudované. Veľké povodne Váhu boli v rokoch 1889 a 1893 a zničili úrodu na poliach v okolí rieky.

Na Banke sa často vyskytovali požiare. Preto tu bol v roku 1889 založený Dobrovoľný hasičský zbor. Hasiči si zaobstarali výstroj, rovnošaty a zakúpili 4 – kolesovú striekačku. Zasahovali pri hasení požiarov domov, stodôl a kozlov nielen v Banke, ale i v okolitých obciach.

V roku 1890 žilo v Banke 590 obyvateľov a mala 86 domov.

Ing. Alexander Murín

ZO ŠKOLSKÝCH LAVÍC

Naši žiaci ako účastníci cestnej premávky na DI Vrbové-Čerenec.

• Dňa 19. apríla 2011 sa žiaci 1. - 4. ročníka zúčastnili teoretického i praktického vyučovania dopravnej výchovy na dopravnom ihrisku vo Vrbovom - Čerenci. Po hodine teórie si žiaci získané vedomosti overili praktickou jazdou na bicykloch a autíčkach po trati s dopravnými značkami a svetelnými signálmi.

• Dňa 3. mája 2011 sa uskutočnilo okresné kolo speváckej súťaže Slávik Slovenska. Z našej školy sa ho zúčastnili T. Lúčna, 3. tr., a A. Julinyová, 9. tr. Obidve dievčence sa vo svojich kategóriách umiestnili na víťaznom 3. mieste. Za prípravu ďakujeme pani učiteľke Mgr. A. Bolješikovej.

• V pondelok 16.5.2011 sa pre druhákov a štvrtákov našej školy začal päťdňový pobyt školy v prírode v RZ Oliwa Trenčianske Teplice. Všetky deti si to tam hneď obľúbili. Denne sa konali rôzne krúžky s animátormi. Napr.: jazda na koni, lezenie po lezeckej stene, vyrábanie šperkov, lukostreľba a rôzne športy. Okrem našich žiakov tam boli deti z Popradu,

Žiaci 2.a 4.ročníka pred budovou RZ Oliwa v Trenčianskych Tepliciach.

Ružomberka a Ružindolu. Spolu asi 120 detí. Vo väčšine súťaží vyhrali naši žiaci. Všetkým sa pobyt veľmi páčil a radi by sa tam ešte niekedy vrátili.

• Dňa 25.5.2011 sa na dopravnom ihrisku

vo Vrbovom – Čerenci uskutočnila dopravná súťaž Na bicykli bezpečne. Boli tam žiaci z 9 základných škôl okresov Piešťany a Hlohovec. Súťaž bola teoretická i praktická – jazda zručnosti. Našu školu reprezentovali žiaci 4. ročníka B. Buchmanová, L. Pavlovičová, S. Junas a D. Ludwig. Umieštnili sa na víťaznom 3. mieste. Za prípravu bicyklistov ďakujeme pani učiteľke Mgr. K. Michnovej a za odvoz súťažiacich do Vrbového ďakujeme p. Buchmanovi.

Naši víťazi zľava doprava: S. Junas, D.Ludwig, B. Buchmanová a L. Pavlovičová. Foto: Archív ZŠ